ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

ต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวอินทรีย์ของสมาชิก กลุ่มเกษตรกรหมู่บ้านคอนเจียง ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายต่อศักดิ์ นิยะมาศ

ปริญญา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการอุตสาหกรรมเกษตร)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ คร. ประเสริฐ า

หาญเมืองใจ

ประชานกรรมการ

อาจารย์ ภูริทัต

อินยา กรรมการ

## บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการปลูกข้าวอินทรีย์ของ สมาชิกกลุ่มเกษตรกรหมู่บ้านคอนเจียง ตำบลสบเปิง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2547 โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม แล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในรูปแบบของอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) อัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์ (Return of asset, ROA) และจุดคุ้มทุน (Break-Even Point, BEP)

จากการศึกษาและสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มเกษตรกร จำนวน 12 ราย ซึ่งเป็นเพศชาย 10 ราย และเพศหญิง 2 ราย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่กู้เงินจากสหกรณ์เกษตรอินทรีย์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยปลูกข้าวปีละ 1 ครั้ง มีพื้นที่ทำนารวมทั้งหมด 75 ไร่ ซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่เอง 43 ไร่ และเป็น พื้นที่เช่า 32 ไร่ โดยพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมดประกอบด้วยข้าวเหนียวพันธุ์ กข6 ข้าวหอมมะลิ 105 ข้าวหอมมะลิแดง และข้าวพันธุ์อื่น ๆ จำนวน 22.75 ไร่ 17.25 ไร่ 17 ไร่ และ 18 ไร่ ตามลำดับ เกษตรกรมีรถไถเป็นของตนเองจำนวน 8 ราย และไม่มีรถไถเป็นของตนเอง 4 ราย โดยเกษตรกรที่ มีรถไถและที่นาเป็นของตนเองมีด้นทุนต่ำที่สุด ส่วนเกษตรกรที่ไม่มีรถไถและที่คินเป็นของตนเอง มีด้นทุนต่ำที่สุด ส่วนเกษตรกรที่ไม่มีรถไถและที่คินเป็นของตนเอง มีด้นทุนสูงที่สุด การปลูกข้าวอินทรีย์แต่ละชนิดมีต้นทุนอยู่ระหว่าง 2,389.43 – 3,446.95 บาท 2,424.42 – 3,481.95 บาท 2,429.42 – 3,486.94 บาท และ 2,394.50 – 3,452.02 บาท ตามลำดับ ขณะที่มีรายได้ 3,960.03 บาท 5,064.50 บาท 5,487.19 บาท และ 4,098.60 บาท ตามลำดับ ขณะที่มี

กำไรอยู่ระหว่าง 513.08 – 1,570.60 บาท 1,582.56 – 2,640.08 บาท 2,000.25 – 3,057.77 บาท และ 646.58 – 1,704.10 บาท ตามลำดับ ขณะที่มีอัตราผลตอบแทนของสินทรัพย์อยู่ระหว่าง ร้อยละ 9.86 – 583.51, 28.18 – 997.31, 35.33 – 1,158.93 และ 12.15 – 635.16 ตามลำดับ และมีจุดคุ้มทุนอยู่ ระหว่าง 384.15 – 554.17 กิโลกรัม 300.80 – 432.00 กิโลกรัม 271.14 – 389.17 กิโลกรัม และ 473.22 – 682.22 กิโลกรัม ตามลำดับ

การปลูกข้าวอินทรีย์มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ คือ สภาวะอากาศที่ไม่แน่นอน โรคและ ศัตรูพืช การขาดแคลนเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการลดต้นทุนแรงงานและเวลา และปัญหาผลผลิต ราคาตกต่ำ อย่างไรก็ตาม การเพาะปลูกข้าวอินทรีย์เกษตรกรควรพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การลงทุนในสินทรัพย์ เทคนิคและวิธีการปลูกข้าวอินทรีย์ การตลาด และสิ่งแวดล้อมทาง ธรรมชาติ เพื่อลดต้นทุนแรงงาน เวลา และความเสี่ยงของการลงทุน ตลอดจนเพิ่มผลตอบแทน สูงสุด

## ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Cost and Returns of Organic Rice Cultivation for Members of

the Farmers Cooperation in Ban Donjeang, Tambon Sobperng,

Amphoe Mae Taeng, Changwat Chiang Mai

Author Mr. Torsak Niyamat

Degree Master of Business Administration

(Agro - Industry Management)

**Independent Study Advisory Committee** 

Dr. Prasert Hanmoungjai Chairman

Lecturer Puritud Inya Member

## **ABSTRACT**

The purpose of this research is to study the cost and returns of organic rice cultivation for members of the farmers cooperation in Ban Donjeang, Tambon Sobperng, Amphoe Mae Taeng, Changwat Chiang Mai, in 2004. Data was collected from relevant documents & research, and by interviews using questionnaires. Data was analyzed for cost and returns in terms of Gross Profit Margin, Return on Asset (ROA), and Break-Even Point (BEP).

Studies and interviews of 12 farming members, 10 men and 2 women, found that most farmers obtained loans from an organic farming cooperative in Changwat Chiang Mai; grew rice once a year; had total farm areas of 75 Rai, of which 43 Rai belonged to the farm owner while 32 Rai were leased. All cultivated lands were planted with glutinous rice breed Gor Khor 6, jasmine rice 105, red jasmine rice, and other breeds covering areas of 22.75 Rai, 17.25 Rai, 17 Rai, and 18 Rai, respectively.

8 farmers had their own mechanical plows while 4 other farmers did not own mechanical plows. The farmers that owned mechanical plows and land for rice cultivation had the lowest cost, while farmers who did not own mechanical plows and land had the highest cost. Each type of the organic rice farms had costs in the ranges of: THB2,389.43-3,446.95; THB 2,424.42-

3,481.95;THB2,492.42-3,486.94; and THB2,394.50-3,452.02, respectively. The farms had yields of THB3,960.03; THB5,064.50; THB5,487.19; and THB4,098.60, respectively. They had profits between THB513.08-1,570.60; THB1,582.56-2,640.08; THB2,000-3,057.77; and THB646.58-1,704.10, respectively. The Return on Asset ratios were between 9.86-583.51%; 28.18-997.31%; 35.33-1,158.93%; and 12.15-635.16%, respectively. In addition, Break-Even Points were between 384.15-554.17 kilograms, 300.80-432.00 kilograms, 271.14-389.17 kilograms, and 473.22-682.22 kilograms, respectively.

Major problems and threats for organic rice farming were fluctuations in climate, diseases and pests, lack of technology to reduce labor costs and time, and the problem of declining output price. However, to cultivate organic rice, farmers should consider other relevant factors, e.g., investment in assets, techniques and know-how to cultivate organic rice, marketing, and natural environment, in order to reduce labor costs, time, investment risk, and to maximize yields.

## ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved